

Miercuri, 15 februarie 2017

P8_TA(2017)0042

Pesticidele biologice cu risc redus

Rezoluția Parlamentului European din 15 februarie 2017 referitoare la pesticidele cu risc redus de origine biologică (2016/2903(RSP))

(2018/C 252/18)

Parlamentul European,

- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului ⁽¹⁾, în special articolele 22 și 47, articolul 66 alineatul (2) și anexa II punctul 5,
 - având în vedere Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor ⁽²⁾, în special articolele 12 și 14,
 - având în vedere proiectul de regulament al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare în ceea ce privește criteriile de aprobare a substanțelor active cu risc redus (D046260/01;
 - având în vedere Rezoluția sa din 7 iunie 2016 referitoare la soluții tehnologice pentru o agricultură durabilă în UE ⁽³⁾;
 - având în vedere Rezoluția sa din 7 iunie 2016 referitoare la promovarea inovării și a dezvoltării economice în cadrul viitoarei gestionări agricole europene ⁽⁴⁾;
 - având în vedere „Planul de punere în aplicare privind creșterea disponibilității produselor fitosanitare cu risc redus și accelerarea punerii în aplicare a gestionării integrate a dăunătorilor în statele membre”, elaborat de Grupul de experți privind protecția durabilă a plantelor și aprobat de Consiliu la 28 iunie 2016,
 - având în vedere Planul de acțiune al Comisiei împotriva amenințărilor tot mai mari reprezentate de Rezistența la antimicrobiene (COM(2011)0748) și viitorul plan de acțiune al privind rezistența la antimicrobiene (RAM), care urmează să fie lansat de Comisie în 2017,
 - având în vedere întrebarea adresată Comisiei referitoare la pesticide biologice cu risc redus (O-000147/2016 – B8-1821/2016),
 - având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât folosirea produselor fitosanitare convenționale face din ce în ce mai mult obiectul dezbaterilor publice, din cauza riscurilor potențiale pe care acestea le prezintă pentru sănătatea oamenilor și a animalelor și pentru mediu;
- B. întrucât numărul de substanțe active disponibile pe piața UE, utilizate pentru protecția plantelor, este în scădere; întrucât fermierii din UE continuă să solicite o varietate de instrumente pentru protecția culturilor;

⁽¹⁾ JO L 309, 24.11.2009, p. 1.

⁽²⁾ JO L 309, 24.11.2009, p. 71.

⁽³⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0251.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0252.

Miercuri, 15 februarie 2017

- C. întrucât este important să se promoveze dezvoltarea unor proceduri sau tehnici alternative pentru a reduce dependența de pesticidele convenționale;
- D. întrucât prevenirea risipei de alimente este o prioritate în UE, iar accesul la soluțiile fitosanitare adecvate este esențial pentru prevenirea pagubelor produse de dăunători și boli, care conduc la risipa de alimente; întrucât, potrivit FAO, 20 % din producția de fructe și legume din Europa se pierde pe câmpuri ⁽¹⁾;
- E. întrucât se pot găsi în continuare reziduuri de pesticide nedorite în sol, apă și, în general, în mediu și întrucât un anumit procentaj de produse agricole de origine vegetală sau animală pot conține reziduuri de pesticide care depășesc nivelurile maxime de reziduuri permise pentru pesticide;
- F. întrucât Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 definește criteriile de identificare a substanțelor cu risc redus, care se aplică indiferent de originea substanței; întrucât pesticidele cu risc redus ar putea fi de origine biologică, precum și de origine sintetică;
- G. întrucât pesticidele de origine biologică sunt, în general, considerate a fi produse fitosanitare pe bază de microorganisme, substanțe vegetale, compuși chimici sau semiochimici bioderivați (cum ar fi feromonii și diverse uleiuri esențiale) și produsele lor derivate; întrucât cadrul de reglementare actual pentru produsele fitosanitare ⁽²⁾ nu face o diferențiere legală între produsele fitosanitare biologice și cele chimice sintetice;
- H. întrucât studii științifice recente arată că expunerea subletală la anumite erbicide poate cauza modificări negative ale sensibilității bacteriilor la antibiotice ⁽³⁾ și că un grad ridicat de utilizare a erbicidelor combinate cu antibiotice în apropierea animalelor și a insectelor de fermă ar putea genera o utilizare mai mare a antibioticelor prin posibila compromitere a efectelor terapeutice ale acestora;
- I. întrucât produsele fitosanitare de origine biologică cu risc redus pot fi o alternativă viabilă la produsele fitosanitare convenționale, atât pentru fermierii care practică agricultura convențională, cât și pentru cei care practică agricultura ecologică și contribuie la o agricultură mai sustenabilă; întrucât unele produse fitosanitare de origine biologică posedă noi moduri de acțiune, ceea ce ar putea fi benefic având în vedere evoluția rezistenței la produsele fitosanitare convenționale și ar putea limita impactul asupra organismelor nevizate; întrucât produsele fitosanitare cu risc scăzut de origine biologică ar trebui să fie una dintre opțiunile preferate pentru utilizatorii neprofesioniști și pentru grădinarit, împreună cu alte metode nechimice de control sau prevenire;
- J. întrucât, pentru a satisface în mod adecvat necesitățile de produse alimentare și hrană pentru animale, este necesară utilizarea produselor fitosanitare și întrucât principiul precauției ⁽⁴⁾ se aplică în procedura de autorizare a produselor respective și a substanțelor lor active;
- K. întrucât procesul îndelungat de aprobare și de înregistrare înainte de comercializarea pesticidelor cu risc redus de origine biologică reprezintă o barieră economică importantă pentru producători;
- L. întrucât punerea în aplicare a gestionării integrate a dăunătorilor este obligatorie în Uniune în conformitate cu Directiva 2009/128/CE; întrucât statele membre și autoritățile locale ar trebui să pună mai mult accentul pe o utilizare sustenabilă a pesticidelor, inclusiv a alternativelor fitosanitare cu risc redus;

⁽¹⁾ FAO (2011) „Global food losses and food waste” (Pierderile alimentare și risipa de alimente la nivel global).

⁽²⁾ Conceptul de „pesticide” include și produsele biocide, care nu fac obiectul acestei rezoluții.

⁽³⁾ De exemplu, Kurenbach, B., Marjoshi, D., Amábile-Cuevas, C.F., Ferguson, G.C., Godsoe, W., Gibson, P. și Heinemann, J.A., 2015, „Sublethal exposure to commercial formulations of the herbicides dicamba, 2,4-dichlorophenoxyacetic acid, and glyphosate cause changes in antibiotic susceptibility in *Escherichia coli* and *Salmonella enterica* serovar Typhimurium” (Expunerea subletală la preparatele comerciale ale erbicidelor dicamba, acid diclorfenoxiacetic- 2,4 și glifosat pot modifica sensibilitatea la antibiotice ale *Escherichia coli* și *Salmonella enterica* serotipul Typhimurium), mBio 6(2):e00009-15. doi:10.1128/mBio.00009-15.

⁽⁴⁾ Articolul 1 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009.

Miercuri, 15 februarie 2017

- M. întrucât, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1107/2009, substanțele active sunt aprobate la nivelul Uniunii, în timp ce autorizarea produselor fitosanitare care conțin respectivele substanțe active ține de competența statelor membre;
- N. întrucât articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 permite aprobarea substanțelor active ca substanțe active cu risc redus dacă acestea îndeplinesc criteriile de aprobare generale și criteriile specifice privind riscul redus specificate în anexa II punctul 5; întrucât la articolul 47 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 se prevede că produsele fitosanitare care conțin doar substanțe active cu risc redus, care nu conțin substanțe potențial periculoase, care nu necesită măsuri specifice de reducere a riscurilor și care sunt suficient de eficiente se autorizează ca produse fitosanitare cu risc redus;
- O. întrucât, în prezent, sunt autorizate în Uniune doar șapte substanțe active clasificate drept „cu risc redus”, dintre care șase sunt substanțe active de origine biologică; întrucât, în programul său de reinnoire, Comisia acordă prioritate evaluării substanțelor active despre care se presupune că prezintă un risc redus;
- P. întrucât autorizarea produselor care conțin substanțe active cu risc redus de origine biologică a fost refuzată de către o serie de state membre din cauza eficacității lor percepute ca fiind mai scăzută în comparație cu pesticidele chimice sintetice, fără a acorda atenție inovării în curs din sectorul pesticidelor cu risc redus de origine biologică, fără a lua în considerare beneficiile utilizării eficiente a resurselor pentru agricultura organică și fără a analiza costurile agricole și de mediu ale anumitor produse fitosanitare;
- Q. întrucât cadrul de reglementare actual prevede anumite stimulente pentru substanțele active cu risc redus și produsele fitosanitare cu risc redus, și anume o primă perioadă de aprobare mai îndelungată pentru substanțele active cu risc redus, de 15 ani, în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, și un termen mai scurt, de 120 de zile, pentru autorizarea produselor fitosanitare cu risc redus în conformitate cu articolul 47 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009; întrucât, însă, aceste stimulente normative se aplică doar la finalul procedurii de aprobare, odată ce o substanță activă este clasificată ca fiind o substanță activă cu risc redus;
- R. întrucât la articolul 12 din Directiva 2009/128/CE se stipulează că în unele zone specifice se va reduce la minimum sau se va interzice utilizarea pesticidelor, de exemplu în zonele utilizate de public sau în zonele protejate; întrucât, în astfel de cazuri, trebuie luate măsuri adecvate de gestionare a riscurilor, iar utilizarea produselor fitosanitare cu risc redus și măsurile de control biologic au prioritate; întrucât unele state membre au interzis de mult timp utilizarea pesticidelor în aceste zone specifice;
- S. întrucât Comisia a prezentat Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale (Comitetul PAFF) un proiect de regulament de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 în ceea ce privește criteriile de aprobare a substanțelor active cu risc redus; întrucât în respectivul proiect se pornește de la premisa că substanțele active care sunt microorganisme prezintă un risc redus,

Considerații generale

1. subliniază necesitatea de a spori, fără alte întârzieri, disponibilitatea pesticidelor cu risc scăzut, inclusiv a produselor fitosanitare cu risc redus de origine biologică în Uniune;
2. subliniază că agricultorii trebuie să dispună de un set mai mare de instrumente pentru a-și proteja culturile și pentru a decide ce măsură le va proteja culturile în cel mai bun și sustenabil mod; încurajează, prin urmare, o utilizare mai largă a diferitelor instrumente, inclusiv a pesticidelor cu risc scăzut de origine biologică, în conformitate cu principiile gestionării integrate a dăunătorilor;
3. subliniază nevoia de spori disponibilitatea unui set de instrumente de gestionare a dăunătorilor în cadrul agriculturii organice, care să respecte atât cerințele agriculturii organice, cât și pe cele legate de utilizarea eficientă a resurselor;
4. subliniază că trebuie să fie satisfăcută cererea consumatorilor de alimente sigure, care să fie atât accesibile, cât și produse într-un mod sustenabil;

Miercuri, 15 februarie 2017

5. subliniază că, pentru a promova dezvoltarea și utilizarea de noi produse fitosanitare cu risc redus de origine biologică, evaluarea eficacității și a riscurilor pe care acestea le prezintă, precum și a capacității lor de a satisface nevoile sectorului agricol din punct de vedere economic, al mediului și al sănătății ar trebui concepută în așa fel încât să asigure un nivel adecvat de protecție a plantelor pentru fermieri;

6. subliniază importanța unei dezbateri publice privind disponibilitatea alternativelor la produsele fitosanitare convenționale și privind o gamă mai largă de substanțe aflate la dispoziția agricultorilor și cultivatorilor, inclusiv produsele fitosanitare cu risc scăzut de origine biologică și alte măsuri de control biologice, pentru a găsi soluțiile cele mai viabile din punct de vedere economic, al mediului și al sănătății; subliniază că este necesară educarea în legătură cu nevoia de a asigura sustenabilitatea protecției culturilor; încurajează continuarea cercetării și inovării în materie de produse fitosanitare cu risc redus de origine biologică;

7. salută „Planul de punere în aplicare privind creșterea disponibilității produselor fitosanitare cu risc redus și accelerarea punerii în aplicare a gestionării integrate a dăunătorilor în statele membre”, astfel cum a fost aprobat de Consiliu; invită statele membre, Comisia și Organizația Europeană și Mediteraneană pentru Protecția Plantelor (OEPP) să urmărească punerea în aplicare a acestui plan;

Măsuri imediate

8. solicită adoptarea rapidă a proiectului de regulament de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 în ceea ce privește criteriile de aprobare a substanțelor active cu risc redus, pe care Comisia l-a prezentat Comitetului PAFF; solicită Comisiei să actualizeze în mod continuu criteriile în conformitate cu cele mai noi cunoștințe științifice;

9. invită Comisia și statele membre să accelereze evaluarea, autorizarea, înregistrarea și monitorizarea utilizării produselor fitosanitare cu risc redus de origine biologică, menținând, în același timp, evaluarea riscurilor la un nivel ridicat;

10. invită statele membre să includă în planurile lor naționale de acțiune privind protecția mediului și a sănătății umane folosirea pesticidelor cu risc redus de origine biologică;

11. încurajează schimbul de informații și de bune practici între statele membre privind rezultatele cercetării referitoare la combaterea organismelor dăunătoare, care să permită furnizarea unor soluții alternative viabile din punct de vedere economic, al mediului și al sănătății;

12. solicită Comisiei să inventarieze substanțele cu risc scăzut existente deja pe piață;

Revizuirea legislației privind produsele fitosanitare

13. salută inițiativa REFIT lansată de Comisie în 2016 în vederea realizării unei evaluări a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009; subliniază că această inițiativă REFIT nu trebuie să ducă la scăderea standardelor de sănătate, siguranță alimentară și protecție a mediului; este preocupat de faptul că revizuirea generală a întregului Regulament (CE) nr. 1107/2009 în contextul inițiativei REFIT ar putea dura mai mulți ani;

14. subliniază necesitatea revizuirii Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 în scopul de a promova dezvoltarea, autorizarea și introducerea pe piața UE a pesticidelor cu risc redus de origine biologică; este îngrijorat de faptul că procesul actual de autorizare în vederea introducerii pe piață a produselor fitosanitare nu este optim în cazul pesticidelor cu risc redus de origine biologică; subliniază că procesul actual de înregistrare a substanțelor de bază cu risc redus acționează, în practică, în unele cazuri, ca un tip de brevet, îngreunând utilizarea unui produs care utilizează aceeași substanță care nu este înregistrată într-un alt stat membru;

15. invită Comisia să prezinte, înainte de sfârșitul anului 2018, o propunere legislativă specifică de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009, în afara revizuirii generale legate de inițiativa REFIT, în vederea stabilirii unei proceduri rapide de evaluare, autorizare și înregistrare pentru pesticidele cu risc redus de origine biologică;

Miercuri, 15 februarie 2017

16. subliniază necesitatea unei definiții a „produselor fitosanitare de origine biologică”, în Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, care să acopere produsele fitosanitare a căror substanță activă este un microorganism sau o moleculă existentă din natură, fie obținută printr-un proces natural, fie sintetizată într-o formă identică cu molecula naturală, pentru a le diferenția de produsele fitosanitare a căror substanță activă este o moleculă sintetică ce nu există în natură, indiferent de modul de obținere;

17. invită Comisia ca, în raportul său privind evaluarea planurilor de acțiune naționale prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/128/CE de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor, să identifice lacunele legate de punerea în aplicare a directivei de către statele membre și să includă recomandări solide adresate statelor membre pentru ca acestea să adopte imediat acțiuni pentru a reduce riscul și impactul utilizării pesticidelor asupra sănătății umane și a mediului și să dezvolte și să introducă abordări sau tehnici alternative în vederea reducerii dependenței de utilizarea pesticidelor;

o

o o

18. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.
